

MAN SKAL HA' ET STED AT BO...

I ANLEDNING AF EN KONFERENCE OM MILJØTEKNOLOGI OG AT VI NU ER OPPE PÅ 60 M² BOLIGAREAL PR. PERSON I LANDET

Af Herman Nielsen

Jeg kan huske, at jeg for 20 år siden fandt det fantastisk, at vi i Danmark havde verdens højeste boligstandard målt på areal pr. person og komfort. Vi var nået op på 40m². Sverige lå næsthøjest og kun lidt efter os, og Tyskland havde 35m² og Frankrig 25m².

Jeg fandt boligproblemet løst bortset fra intern omfordeling og forbedringer de få steder, hvor der ikke var bad og wc.

Men det har godt nok været et synspunkt, jeg (også!) har stået næsten alene med. Velerhvervede interesser i byggesektor m. v. har som i andre brancher set deres mission i fortsat at brede sig selv, som var det automatisk ensbetydende med »det fælles bedste«, at de selv havde fremgang. I et samfund, hvor drivkræften er det, der i sig selv og uden aber dabi efterspørges, får eftertanke og refleksion det svært. »Hold kæft, du skal ikke tænke, men bare arbejde videre« – det er blevet devisen i store dele af arbejdslivet, hvor den enkelte må følge trop for ikke at »falde ud« til hjælpesystemet i dets mange udgaver.

Et udskudt oplæg

Ind i denne situation fandt jeg det oplagt at holde et lille oplæg om, »hvordan min verden ser ud, og mit boligengagement er i den«. Komplexiteten og vrøvlet i det dårlige boligcirkus, jeg længe har befundet mig midt i i boligforeningen og videre, ville jeg prøve at reducere ved at påpege »opgaven løst« og prøve at få en del forsømte temaer på dagsordenen i stedet for. Et overskueligt oplæg på 10-12 min. med brug af overheadprojektor og så efterfølgende den debat, som stort set er væk i dag, fordi oplægsholdere bare breder sig og misbruger den fælles tid, mens tilhørere bliver mere og mere passive helt til sløve.

Men jeg måtte udskyde mit oplæg, da mødedagen kom, fordi den faldt sammen med en høring om miljøteknologi

på Christiansborg, og den høring foretrak jeg at deltage i. Halvdelen af vores energiforbrug bruges på boliger (byggeri, brug, drift og vedligeholdelse) samt en masse materialer, så miljøteknologi, der på alle mulige småområder kan forbedre eller/og reducere brug af energi og materialer, er et vigtigt tema. Hertil kommer så en anden og mere overordnet betragtning, som også har med vores ekspanderende boligforbrug at gøre (på høringen kom det frem, at boligarealet nu er på 60 m² pr. person i landet – 50% øgning på 20 år!). Forbedringer bruges ikke til at hjælpe de trængende eller reducere vores egen miljøbelastning, men bruges til netop mere til os selv. Et problem eller bare dejligt?

Andet end bolig

Høringen på Christiansborg tog udgangspunkt i, at det i Danmark de sidste 30 år er lykkedes at fastholde energiforbruget og samtidig fordoble produktionen – altså er miljøtekniske

muligheder og forbedringer oplagte. Det stort set ingen vil tale om er vores energi- og materialeforbrug i sig selv. De sidste 20 år har vi vidst, at energiforbruget i den rige verden – altså også hos os – er mange gange for stort til, at de fattige også kan få et ordentligt liv. Faktisk 10 gange for stort. Det er det reelle indhold i vores øgede m²-boligareal, vores privattransport (personbiler), flyrejser til feriemål, grøntsager hele året fra hele verden og overvældende kødspisning helt til sygdom.

Hvad skal vi snakke om

Jeg finder, at vores voldsomme optagethed af boligforhold og især af det, som vi har ansatte til at ta' sig af, træder i stedet for langt mere presserende opgaver. Jeg ser det som livsangst, der beforder sin egen bekræftelse. Vi tror at kunne holde det presserende (at vi har dobbelt af alt det, som penge kan gi' og at fattige mennesker mangler stort set alt) fra livet ved ikke at tale om det og bruge tiden på at løbe døre ind, som er åbne. Vi har et sted at bo – og hvilket! Det er sund og billig mad, dyrevelfærd, egenbevægelse, transport der hverken massakrerer eller kvæler os, samtale, ligeværdigt samvær, omsorg for børn, gamle og svage, venskabelig indbyrdes omgang osv., der trænger sig på som opgaver, fordi de er så forsømte og for alle mennesker vil være velfærdsgoder, når man tænker sig om og ikke – måske for netop at undgå tænkning – blot knokler videre i fastlagte spor, hvor næste mål er 80 m² boligareal osv. pr. person.

Vi er midt i det, og hvor er det og bør det også være spændende...

